

jela in vsi moskovski listi sedaj po odhodu carjevem v prelepih člankih slavijo skrbnega, dobrega in miroljubnega sedanjega ruskega vladarja

Belgija. — Vojno ministerstvo pripravlja predlogo za povišanje vojske. Belgiji je močnejše vojske največ treba zaradi notranjih delavskih razmer. Socijalistički duh, ki preveva ondi delavce, navdaja zmirom bolj vlado s skrbjo. Sicer je pa tudi republikanski duh močno razširjen po Belgijskem.

Obrtnija.

Čikago in Kolumbijeva razstava.

(Dalje.)

Narodnih prepirov, kakor so v Avstriji, ne poznajo v Čikagu, vsaj sedaj ne. Tukaj se ljudje tudi bolj brigajo le za gospodarstvo. Pridobivanje denarja je v Čikagu, kakor sploh v Ameriki prva stvar. Prebivalstvo mesta se povekša vsako leto za kacic 100.000 prebivalcev, in vsi najdejo dela.

Zgoraj smo rekli, da v Čikagu ni narodnih bojev. Dosedaj je bilo to pač res, ali v prihodnje pa utegne postati drugače. Angleži so se začeli bati, da mesto zgubi svoj angleško-ameriški značaj, ker se vedno priseljuje toliko tujcev. Dosedaj se je tukaj potujčevanje hitro vršilo. Otroci došlih Nemcev ali Čehov so se navadno že čutili Angloameričane in niti materinščine dobro več umeli niso, unuki so pa gotovo bili že popolno angleški govoreči Američani. Od kar so se osnovale neangleške šole, izhajajo časopisi v raznih jezicah, se pa to raznarodovanje ne vrši več tako hitro. Posebno nekateri deli mesta dobivajo nemški značaj. S posebnim zakonom se je vpeljala občna šolska dolžnost in hkratu določilo, da se mora v vseh šolah poučevati angleščina. Proti temu zakonu se pa začinja upor pri neangleških prebivalcih. Nemce so nekoliko potolažili s tem, da so v mestne šole vpeljali nemščino kot neobvezni predmet, katere se uče tudi mnogi Nemci. Sedaj ga nekaj besed iz mladih dnij čikaškega mesta.

Zemlja, kjer sedaj stoji Čikago, je bila znana že v sedemnajstem stoletju. Tedaj so tjakaj prišli prvi francoski misijonarji spreobračat Indijane. Tedaj so prišla v Evropo prva poročila o silno rodovitnih pokrajinah onostran kanadskih jezer, o velikih rekah, ki ondi teko in rudeče kožcih ondi bivajočih. Omenjali so majhno reko Čikago, po kateri Indijani vozijo proti Mississipiju. V vsem osemnajstem stoletju so le nekateri evropski lovci zahajali v te kraje, ali še niso ustanovili nobenega sela v teh obširnih pokrajinah.

Leta 1804. je prišel v te kraje kanadski trgovec s kožuhovino John Kindie. Zgradil si je ob izlivu reke Čikago v Michigansko jezero leseno hišo in je dolgo trgoval z Indijanci, ki so mu ostali celo prijatelji o krvavih vojnah. John Kindie slavi še sedaj kot utemeljitelj čikaškega mesta.

Tedaj so ti kraji bili še v oblasti Indijanov. Zjedinjene države še tukaj neso imele nobene moči. Kupiti

so morale od Indijanov nekoliko zemlje, da so napravili vojaško postajico v varstvo trgovcev s kožuhovino in vanjo postavili 70 mož. Ta postaja je bila le malo časa. Leta 1812. so jo napali Indijani in vse vojake pobili.

Po vojni, štiri leta pozneje, so zopet kupili od Indijancev precej zemlje ob Michiganskem jezeru blizu reke Čikaga, obnovili prejšnjo vojaško trdnjavo. Obnovili so zopet vojaško postajo. Če tudi se je mnogo storilo za varstvo naseljencev, vendar nikdo ni maral iti tje. Leta 1825. je bilo le 24 belih ljudi razen vojakov tu naseljenih. Ker naselba ni uspevala, odpravili so tudi vojaško posadko.

Tedaj tukaj ni bilo po ogromnih pragozdih nobenih cest, in potov. Leta 1830. so Zjedinjene države sklenile zgraditi kanal od Kanadskih jezer skozi reko Čikago in Illinois k Mississipiju, da bi mogli preskrbovati razstresene vojaške posadke v teh krajih. Pa še tedaj ni nikdo veroval v bodočnost čikaške naselbine, ki je tedaj štela kacic 300 ljudi, mej temi pa le polovico belih, drugi so bili Indijanci, Zamorci in mešanci. Vendar je tedaj državni komisar naselbino uredil, omejil, nezasedeni deli so se ponujali na prodaj po poldrugem dolarji oralo. Pa še za to nizko ceno ni bilo kupcev.

Največ kriv temu, da se ljudje v tem kraji neso marali naseljevati, je bil strah pred Indijani, pred katerimi je bilo težko braniti naselbine. Leta 1833. so Zjed. države popolnoma zmagale Indijane in jih razpršile. Nekatere so podvrgle. Sedaj je bila zagotovljena varnost v teh krajih. S tem letom se pa tudi prav za prav Čikago začinja, staro je torej 60 let. (Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Varstvo zoper rujo železnih delov, ležečih pod vodo. Dosedaj nimamo še pravega in povsem zanesljivega sredstva, s katerim bi se prepečila ruja železnih delov, cevij i t. d., ki leže v vodi. Najbolj običajno sredstvo je bilo do sedaj asfalt. Asfaltirani železni predmeti se pod vodo dolgo časa ohranijo brez ruje, a vendar se s časoma začno delati na njih rijaste lise, ki se potem hitro širijo in asfalt odstranijo. Bolj trpežno kakor asfalt je po novejših poskušnjah nastopno sredstvo: dotični železni deli (cevi i. t. d.) se dobro okrtajo z jeklenimi krtačami, da jim odstranimo vso nesnago in tudi rujo, ako se jih je uže prijela, potem se pa s cunjami dobro zdrgnejo. Nato vzamemo dobrega portlandskega cementa, pomešamo z vodo, da je gost kakor kaka barva in namažemo ž njim dotično železo. Pozneje potresemo še suhega cementa po namazanih delih, najbolje s pomočjo male vrečice, kakor se to zgodi pri formah za kovinsko litje. Konečno naj se počasi posuši. Ta manipulacija se ponavlja 5—6krat, a vselej je treba počakati, da se cement dobro posuši.

Kmetijstvo.

Škorec.

Mej najpridnejše zatiralce mrčesov šteti je škorec. Posebno, kadar ženeš živino na pokošene travnike ali požeto polje, pridruži se hitro škorec. To zaradi tega, da